

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXI. — Izdan in razposlan dne 7. septembra 1899.

Vsebina: Št. 171. Ukaz v izvršitev cesarskega ukaza z dne 16. avgusta 1899. l. gledé pritojbin od imovinskih prenosov.

171.

Ukaz ministrov za finance in pravosodje z dne 2. septembra 1899. l.

v izvršitev cesarskega ukaza z dne 16. avgusta 1899. l. (drž. zak. št. 158) gledé pritojbin od imovinskih prenosov.

V izvršitev cesarskega ukaza z dne 16. avgusta 1899. l. (drž. zak. št. 158) se ukazuje nastopno:

§. 1.

Cesarski ukaz z dne 16. avgusta 1899. l. (drž. zak. št. 158) stopi 45. dan potem, ko se je razglasil, torej 6. dne oktobra 1899. l. v moč. §§. 1 do 7, potem 9 cesarskega ukaza torej ne veljajo za pravna opravila, ki so se sklenila pred 6. dnem oktobra 1899. l., in pa za imovinske prenose za slučaj smrti, pri katerih je pripala imovina pred 6. dnem oktobra 1899. l.

Ob prenosih nepremičnih stvari za slučaj smrti so finančna oblastva poklicana zgolj za izmero pritojbin (§. 8 cesarskega ukaza), ako se pritojbine od dotične žapuščine še niso izmerile ob začetku veljavnosti cesarskega ukaza, in to tudi v tistih primerih, kjer je dedščina pripala pred 6. dnem oktobra 1899. l.

§. 2.

Določilo §. 8 cesarskega ukaza vsebuje, razveljavljaje §. 4 zakona z dne 31. marca 1890. l. (drž. zak. št. 53), odredbo, da je pri neprimičnih zapuščinskih imovinah poklicano finančno oblastvo zgolj za izmero pritojbin brez razlike vrednosti in brez ozira na to, ali je plačati pritojbinu od nepremičnine ali odpade po §. 2, št. 1, lit. a) cesarskega ukaza, in da odpade tukaj brez izjeme plačilo pritojbine s kolkovnimi znamkami.

To velja tudi tedaj, ako so v zapuščini tud premične stvari.

Ob prenosih za slučaj smrti v primerih §. 2, št. 1, lit. a) cesarskega ukaza se sme opustiti predložba zapuščinskega izkaza (§. 46 zakona o pritojbinah), ako vrednost nepremičnih stvari ne presega 1000 kron in ako h kratu vsa čista imovina, ki se prenese, prištevši tiste dele imovine, za katere je zvedela sodnija in ki so omenjeni v §§. 12, 13 in 14 cesarskega ukaza, ne presega te vrednosti 1000 kron. Namesto zapuščinskega izkaza naj razpravna sodnija izroči uradu, določenemu za predpis pritojbine, z ozirom na §. 2, št. 1, lit. a) cesarskega ukaza zapuščinski popis ali prisego nadomestujočo napoved imovine v izvirniku ali poverjenem prepisu, in pa v dokaz odbitnih postavkov (§. 57 zakona o pritojbinah) prinesena dokazila in naj naznani odkaz zapuščine. Ako se naznanijo sodni spisi v izvirniku, naj urad te spise nemudoma vrne sodniji potem, ko je povzel podatke, merodajne za njegovo uradno poslovanje.

V zmislu prvega odstavka §. 8 cesarskega ukaza finančnemu oblastvu pristojna izključna pristojnost za ustanovitev odmernih podstav ostane tudi v primerih spredaj stoječega odstavka nedotaknjena.

V vseh drugih primerih je paziti na obstoječe predpise o poročilu zapuščinskega izkaza, oziroma se na §. 16 cesarskega ukaza.

§. 3.

Pravna opravila, za katera se zahteva oprostitev od pristojbine od nepremičnine v zmislu §. 2, št. 1, lit. a) cesarskega ukaza, je vendar naznaniti uradu, določenemu za odmeru pristojbine, da se jim prizna ta pravica.

§. 4.

Uporablja se ugodnost po končnem odstavku §. 1 cesarskega ukaza ni potreben zemljiškoknjižni izkaz poprejšnjega pripada dedščine.

Ravno tam omenjeni čas dveh let je računati od dne, katerega je poprej pripala dedščina, do dne, katerega nastopi nadaljnji pripad dedščine, oziroma katerega se je pravno opravilo, ki je sledilo, sklenilo med živčimi.

Ako se je s poprejšnjim pripadom dedščine ravno po pristojbinskih predpisih, obstoječih pred veljavnostjo cesarskega ukaza, je vendar v pristojbino za nadaljnji prenos všteti tisti znesek, ki bi ga bilo treba od poprejšnjega prenosa predpisati po določilih cesarskega ukaza.

§. 5.

Ob odstopu kakega hišnega ali zemljiškega posestva v zmislu končnega odstavka §. 2 cesarskega ukaza je vrednost pridržkov, nerazdelno pogojenih v prid izročnika, v prid zakonca izročevalnega dela starišev, in v prid obeh delov starišev, za čas življenja proračunati s petkratno letno dajatvijo.

Pridržke v prid bratov in sester prevzemnika je, ako se nerazdelno izgovorijo za čas življenja ene posamezne osebe ali več oseb, preceniti s petkratno letno dajatvijo, ako pa so se izgovorili za več oseb za čas življenja vsake posamezne osebe, s petkratno dajatvijo, ki pride na vsako osebo.

Oziroma se na cenitev vrednosti pridržkov, izgovorjenih v prid drugih oseb, na primer v prid sestričev itd., ostane pri določilih §. 16 zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50).

Ugodnosti končnega odstavka v §. 2 cesarskega ukaza so neodvisne od vrednosti prenesenih nepremičnih stvari.

§. 6.

Da ne bode težkoč, ki lahko nastanejo tako, da se je po §§. 1 in 2 cesarskega ukaza za odstotni postavki pristojbine merodajna vrednostna stopinja prekoračila le za neznatni znesek, se ukazuje:

V §§. 1 in 2 cesarskega ukaza odredene pristojbine je tako izmeriti, da se od vrednosti kake nepremične stvari, odkazane kakemu višemu odstotnemu postavku, odbivši pristojbino ne sme pokazati manjši znesek, nego bi ostajal od najvišega vrednostnega zneska bližnje nižje stopinje, odbivši pristojbino, ki pride po tej stopinji.

Ako torej na primer znaša v slučaju kakega prenosa po §. 1, št. 2, cesarskega ukaza vrednost 20.040 kron, znašala bi tej vrednosti ustrezajoča dvaodstotna pristojbina 400 kron 80 vinarjev. Vendar naj se od vrednosti, odkazane višemu postavku dveh odstotkov, odbivši pristojbino, ne pokaže manjši znesek, nego bi ostal od najvišega vrednostnega zneska bližnje nižje stopinje, to je od 20.000 kron, odbivši pristojbino po en in pol odstotka za 300 kron, ki pride po tej stopinji. Izmeriti je torej pristojbino samo z razliko med tem ostanom po 19.700 kron proti vrednosti po 20.040 kron, to je s 340 kronami mesto s 400 kronami 80 vinarji.

§. 7.

Pogoji, ki so potrebni po §. 2 cesarskega ukaza, da se dobé ugodnosti pod številko 1, po katerih mora biti prenesena nepremična reč poslopje, katero rabi (v katerem stanuje) lastnik povsem ali deloma, ali posestvo, ki je posvečeno poljedelstvu in ki ga lastnik obdeluje sam, oziroma njegova rodina, s pomočjo ali brez pomoči služabnikov ali dninarjev, se nanašajo na dosedanjega lastnika nepremične reči in jih je smatrati za izpolnjene, če je izročnik, oziroma zapustnik v dotični nepremični reči stanoval, jo rabil ali obdeloval, kakor je povedano, do dne, katerega se je sklenila pogodba, oziroma do dne, katerega je pripala dedščina.

V spredaj stojećem odstavku ustanovljeni pogoji se zahtevajo gledé izročnika, oziroma zapustnika tudi za dobavo ugodnostij po §. 2, št. 2 cesarskega ukaza. Razen tega pa je za rabo teh ugodnostij še potrebno, da tudi prejemnik, oziroma dedič ali vo-

lilojemnik v dotični nepremični reči tako, kakor je gori omenjeno, stanuje, jo rabi ali obdeluje.

Kjer ni tega v času izmere pristojbin, je po previdnem predarku vseh okolnosti, zlasti stanovskih in poklicnih razmer pridobitnika presoditi, ali meri njegova volja na tako trajno stanovanje, rabo ali obdelovanje.

§. 8.

Pod izrazom „povsem ali deloma rabljeno poslopje“ v §. 2 cesarskega ukaza je navadno razumeti trajno, ako tudi samo delovito rabo (bivanje).

Ugodnosti §. 2 cesarskega ukaza se torej ne morejo dovoliti v primerih, v katerih stanuje lastnik v poslopju, ki je predmet prenosa, iz osebnih vzrokov, kakor na primer pri vilah, samo mimogredé ali od časa do časa, in je rabi tako.

Ob prenosih poslopij, v katerih se iz gospodarskih razlogov le od časa do časa stanuje, ali ki se tako rabijo, kakor na primer pri planinskih kočah, gorskih kočah, hišicah za stiskalnice, pa raba ugodnostij §. 2 cesarskega ukaza ni izvzeta.

§. 9.

Okolnost, da se v preneseni nepremični reči le radi eksekucije, s katero se je seglo nanjo, radi nečistočnosti, skrbstva ali drugih razmer, ki silijo na to (na primer radi vojaških služeb, bolezni itd.) mimogredé ne more stanovati, jo rabiti ali obdelovati tako, kakor je oznameno v §. 2 cesarskega ukaza, ne izključuje rabe ugodnostij omenjenega §. 2.

§. 10.

Ako se dvomi, da obstojé v §. 2 cesarskega ukaza ustanovljeni pogoji, naj urad, pristojen za odmero pristojbin, — ne kraté dolžnosti stranke dokazati okolnosti, ki utemeljujejo oprostitev od pristojbine ali manjšo izmero pristojbine — navadno vpraša predstojnika občine, v kateri leži dotična nepremična reč, za mnenje o istinitih, za dovolitev ugodnostij merodajnih okolnosti.

Ako občinski predstojnik ne podá zahtevanega mnenja, ali ako se pokažejo zoper to mnenje pomisleki, ali ako se zdi uradu iz posebnih razlogov umestno, da ne poizve za mnenje občinskega urada, se lahko ovedó tiste istinite okolnosti na drug način, na primer zaslišavši zaupnike ali stem, da se druge zaupljive združbe, na primer okrajni zastopi,

poljedelska okrajna društva i. e. ali politična oblastva prosijo za mnenje.

§. 11.

Za porabnost oprostitve po §. 2, št. 1, lit. a) cesarskega ukaza je merodajna samo vrednost prenesene nepremične reči, vsa vrednost prenesene čiste imovine pa je brez pomena.

§. 12.

Dve osebi ali več oseb, ki pridobé nedeljeno kako reč, je po odstavku 6, lit. b) predgovora k tarifi zakona z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) smatrati za eno osebo. Za rabo odstotnih postavkov §§. 1 in 2, potem oprostitve po §. 2, št. 1, lit. a) cesarskega ukaza torej ob takih nerazdelnih pridobitvah ni odločilna vrednost dotičnih idejalnih deležev, temveč vrednost nepremične reči, ki jo je skupno pridobilo teh več oseb.

Ob prenosih nepremičnih stvari več osebami z istim pravnim opravilom (dedščino), pri čemer pridobi vsaka oseba polno lastnino ene ali več prenesenih reči, pa je za oprostitev od pristojbine, oziroma za določbo odstotnega postavka pristojbine merodajna tista vrednostna številka, ki ustreza nepremičnim rečem, ki jih je pridobila vsaka posamezna oseba.

§. 13.

Ako so neločeni deli (idejalni deleži, §. 361 o. m. z.) kake nepremičnine predmet prenosa, je merodajna vrednost prenesenih neločenih delov, ne pa vrednost cele nepremičnine, to je: na idejalne deleže, katerih ne zadeva prenos, se ne ozira pri določitvi odstotnega postavka po §. 1 in 2 ali rabe oprostitve po §. 2, št. 1, lit. a) cesarskega ukaza.

§. 14.

Oprostitev od pristojbin po tarifnem postavku 106, B f zakona o pristojbinah z dne 9. februarja 1850. l. (drž. zak. št. 50) ni zadeta po določilu cesarskega ukaza in ostane tako gledé premične kakor tudi gledé nepremične zapuščinske movine v veljavi.

§. 15.

Po §. 9 cesarskega ukaza veljajo občni predpisi zakonov o kolkovnih in neposrednih pristojbinah tudi za prenose, oznamene v §§. 1 do 8 cesarskega ukaza, v toliko, kolikor ta cesarski ukaz ne

ustanavlja kaj izrečno različnega od tistih občnih določil.

Oziraje se na te prenose je torej zlasti gledati na:

predpise o ovedovanju vrednosti nepremičnih reči (§§. 50 nasl. zakona z dne 9. februarja 1850. l. [drž. zak. št. 50], člen III. zakona z dne 7. junija 1881. l. [drž. zak. št. 49], ukaz z dne 25. januarja 1884. l. [drž. zak. št. 18], ukaz z dne 23. decembra 1897. l. [drž. zak. št. 301] in §. 13 zakona z dne 9. februarja 1882. l. [drž. zak. št. 17]);

cesarski ukaz z dne 19. marca 1853. l. (drž. zak. št. 53), vendar izvzemši §. 2. točko 5, potem §§. 3, 4 in 5.

§. 16.

Predpisi o trdnih kolkovnih pristojbinah za listine o pravnih poslih, s katerimi se prenaša lastnina nepremičnih reči, veljajo tudi pri prenosih, oznamenjenih v §§. 1 do 4 in 6 do 8 cesarskega ukaza.

§. 17.

Ako se hoče kak pristojbini zavezanec v zmislu končnega odstavka §. 10 cesarskega ukaza, začasno vloživši na račun zapuščinske pristojbine, ki jo je ovedeti, oprostiti zaveznosti plačati obresti,

odrejene v prvem odstavku tega paragrafa, opraviti je tako vložbo pri pristojni blagajni s položnico, ki jo je dvojno izdati, po naslednjem uzorcu:

„Na podstavi končnega odstavka §. 10 cesarskega ukaza z dne 16. avgusta 1899. l. (drž. zak. št. 158) vloga podpisan^{ec}_a na račun prostojbine, ki jo je ovedeti, od zapuščine po ,
 ,
 ki je umrl(a) dne ,
 v ,
 znesek . . . K . . h, reci
 kron vinarjev.
 dne

N. N.^e

§. 18.

§§. 1 do 11 ukaza ministrov za pravosodje in finance z dne 26. maja 1890. l. (drž. zak. št. 93) se razveljavljajo.

§. 19.

Ta ukaz stopi v moč istočasno kakor cesarski ukaz z dne 16. avgusta 1899. l. (drž. zak. št. 158.).

Ruber s. r.

Kaizl s. r.